

staking en was treinverkeer lange tijd niet mogelijk.

⁹² Het ging om Miner-vastrasse 52. Ontleend aan het overlijdensbericht van het Rode Kruis, opgemaakt 12 november 1949. Zie CBG Den Haag, Collectie Duitse Akten. Zelf zegt Stomps dat haar vader kort na de oorlog overleed, zie Oosterbaan, 'Dr. Magda Stomps', *Op den Uitkijk* 36 (1962-1963), 528. Zie ook NA, 22 juli 1947, van PRA Zutphen, aan de Procureur-Fiscaal van het Bijzonder Gerechtshof.

⁹³ NA, PRA Zutphen, dossier 2140, enveloppe met deze naam en dit adres. Een overlijdensadvertentie (CBG, familieadvertenties) vermeldt als plaats van overlijden Zutphen.

⁹⁴ Zie NA, PRA Zutphen, dossier 2140, 15 oktober 1945, van de POD Leeuwarden aan de Procureur-Fiscaal van het Bijzonder Gerechtshof. Blijkens deze brief veronderstelde men toen dat de beide zusters nog in Duitsland verbleven. Ze stonden te boek als voortvluchtig.

⁹⁵ NA, PRA Zutphen, dossier 2140, 12 augustus 1947, van PRA Zutphen aan het Directoraat-Generaal voor Bijzondere Rechtspleging.

⁹⁶ NA, PRA Zutphen, dossier 2140, 22 juli 1947, van PRA Zutphen aan de Procureur-Generaal, die verwijst naar het Opsporingsregister no 3, bladzijde 337.

⁹⁷ NA, PRA Zutphen, dossier 2140, 22 juli 1947, PRA Zut-

leefden zelf zeer teruggetrokken en hadden geen contacten met invloedrijke personen. In dat verband beloofde Elfride Heidegger aan Heideggers leerling Carlos Astrada, die binnenkort op bezoek kwam, te vragen of deze mogelijkheden voor Stomps in Argentinië zag. Ook vielen de namen van Hans-George Gadamer en prof. Eugen Fink.¹⁰⁸ De laatste waarschuwde om 'drüben Fuss zu fassen'. De verhoudingen in Argentinië waren onzeker en als men het Spaans niet goed beheerste, waren ze ook moeilijk.¹⁰⁹ Als het aan Heidegger en zijn vrouw lag, bleef Stomps in Keulen. Overigens was Heidegger in 1951 in zijn oude rechten hersteld en mocht hij zich emeritus noemen.

De laatste brieven hebben de gedachte doen postvatten dat Stomps via Gadamer in Argentinië werk heeft gevonden, maar die suggestie vindt te weinig steun in de correspondentie en andere bronnen.¹¹⁰ Er is wel over gesproken, maar niet zonder grote aarzelingen van de zijde van Martin en Elfride Heidegger, en het is bovendien niet doorgegaan. Stomps vond werk in Keulen. Zelf vertelt ze dat ze gesolliciteerd had bij het onderwijs en dat de superintendent van de Keulse Kerk, 'die tijdens het regime van Hitler gevangen had gezeten', haar gevraagd had om les te willen geven aan de 'hogere inrichtingen van onderwijs'.¹¹¹ Deze superintendent, bekend vanwege zijn waarschuwingen tegen het nationaalsocialisme, had een grote bewondering voor Heidegger en benoemde haar 'tot het geven van Religionsunterricht aan de Höhere Wirtschaftsschule'. Voor een andere predikant, die de gymnasia onder zijn beheer had, was echter het feit dat zij bij Heidegger gepromoveerd was, voldoende reden om haar van 'deze middelbare scholen te weren'.

Stomps had werk gevonden aan de Volkshochschule te Keulen en te Dormagen en verzorgde daar cursussen over allerlei filosofische en literaire onderwerpen. De eerste keer dat ze vermeld staat was in het VHS-Programmheft van mei-juli 1949. Ze verzorgde toen een cursus over het existentialisme. In de jaren daarna volgden onder meer cursussen over Heidegger, het Franse existentialisme, hoofdproblemen van de tegenwoordige filosofie, vragen van onze tijd, het schuldprobleem in het moderne denken en Teilhard de Jardin. Ook de literatuur had haar belangstelling. In het najaar van 1952 verzorgde ze een cursus over de moderne Engelse en Amerikaanse literatuur, in het volgende semester gevolgd door een cursus over de moderne West-Europese literatuur en over de moderne Franse literatuur. De laatste cursus die vermeld staat ging over 'Das Wesen der modernen Technik' en begon op 10 april 1972.¹¹²

Dit laatste stemt overeen met een uittaling van Stomps in een brief aan familie uit 1973. In diezelfde brief schreef ze: 'De scholen